

Sirküler No: 060

İstanbul, 24 Haziran 2022

Konu: İstanbul Finans Merkezi'nin (İFM) kurulması ve bu merkezdeki faaliyetlere ilişkin vergi indirim ve istisnalarını da içeren Kanun Teklifi TBMM'de kabul edilerek yasalaştı.

Özet: İstanbul Finans Merkezi Kanunu, 22 Haziran 2022 tarihinde TBMM Genel Kurulunda kabul edilerek yasalaştı. Kanun'un vergi istisnalarına ilişkin düzenlemeleriyle ilgili açıklamalarımıza aşağıda yer verilmektedir:

Katılımcı belgesi almış finansal kuruluşlar tarafından İFM'de gerçekleştirilen finansal hizmet ihracatı niteliğindeki;

a) Faaliyetler kapsamında elde edilen kazançların %75'i kurumlar vergisi matrahının tespitinde, kurumlar vergisi beyannamesi üzerinde ayrıca gösterilmek şartıyla, kurum kazancından indirilecektir. Geçici 1. maddeye göre kurumların 2022 ila 2031 yılları vergilendirme dönemlerine ait kurum kazançları için bu oran %100 olarak uygulanacaktır.

b) İşlemler ile bu işlemler nedeniyle lehe alınan paralar banka ve sigorta muameleleri vergisinden istisna olacaktır.

c) Faaliyetlere ilişkin işlemler her türlü harçtan, bu işlemlere ilişkin düzenlenen kâğıtlar damga vergisinden istisna olacaktır. Geçici 1. maddeye göre katılımcı belgesi almış finansal kuruluşların İFM'de bulunan merkez ve şubelerinden, 492 sayılı Harçlar Kanunu gereğince alınması gereken finansal faaliyet harçları bu Kanun'un yürürlük tarihinden itibaren 5 yıl süreyle alınmayacaktır.

Katılımcı belgesi almış finansal kuruluşların İFM'de istihdam ettikleri personele ödenen aylık ücretin gerçek safi değerinin; yurt dışında en az beş yıllık mesleki tecrübeye sahip kişilerde %60'ı, yurt dışında en az on yıllık mesleki tecrübeye sahip kişilerde ise %80'i gelir vergisinden istisna olacaktır. Bu istisna İFM'de çalışmaya başlamadan önceki son üç yılda Türkiye'de çalışmamış olan personelin ücret gelirlerine uygulanacaktır.

İFM'de yer alan taşınmazların kiralanmasına dair işlemler her türlü harçtan ve bu işlemlere ilişkin düzenlenen kâğıtlar damga vergisinden istisna olacaktır.

En az üç ülkede aktif olarak faaliyet gösteren katılımcıların bölgesel hazine ve finansal yönetim merkezleri hakkında da yukarıdaki istisna hükümleri uygulanacaktır.

Kanun, Resmî Gazete'de yayım tarihinde yürürlüğe girecektir.

1 Haziran 2022 tarihinde TBMM Başkanlığına sunulan İstanbul Finans Merkezi Kanun Teklifi, 22 Haziran 2022 tarihinde TBMM Genel Kurulu'nda kabul edilerek yasalaştı. Ancak İstanbul Finans Merkezi Kanunu'nun* sirkülerimizin yayım tarihi itibarıyla henüz Resmî Gazete'de yayımlanmadığını belirtmek isteriz.

* 7412 sayılı İstanbul Finans Merkezi Kanunu, 28 Haziran 2022 tarihli Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Kuzey YMM ve Bağımsız
Denetim A.Ş.
Maslak Mahallesi
Eski Büyükdere Cad.
Orjin Maslak Plaza
No: 27 Kat: 1-5 Sarıyer
İstanbul - Turkey
Tel: +90 (212) 315 30 00
Fax: +90 (212) 234 10 67
www.vergidegundem.com
www.ey.com

Bu dokümanda yer alan açıklamalarımız, konuya ilişkin genel bilgiler içermektedir. EY ve/veya Kuzey YMM ve Bağımsız Denetim A.Ş.'ye, işbu dokümanın içeriğinden kaynaklanan veya içeriğine ilişkin olarak ortaya çıkan sonuçlardan dolayı herhangi bir sorumluluk iddiasında bulunulamaz.

Söz konusu Kanun'un vergi istisnalarına ilişkin düzenlemeleri hakkında, Genel Kurul tutanakları baz alınarak aşağıdaki açıklamalar yapılmıştır:

Finansal faaliyetlerin tanımı

Kanun'un 2. maddesinde, finansal faaliyetler tanımlanmıştır. Buna göre finansal faaliyetler,

- 1567 sayılı Türk Parasının Kıymetini Koruma Hakkında Kanun,
- 4632 sayılı Bireysel Emeklilik Tasarruf ve Yatırım Sistemi Kanunu,
- 5411 sayılı Bankacılık Kanunu,
- 5464 sayılı Banka Kartları ve Kredi Kartları Kanunu,
- 5684 sayılı Sigortacılık Kanunu,
- 6361 sayılı Finansal Kiralama, Faktoring, Finansman ve Tasarruf Finansman Şirketleri Kanunu,
- 6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanunu,
- 6493 sayılı Ödeme ve Menkul Kıymet Mutabakat Sistemleri, Ödeme Hizmetleri ve Elektronik Para Kuruluşları Hakkında Kanun,

kapsamında belirtilen faaliyetleri, hizmetleri ve işlemleri kapsamaktadır.

Kanun'un 2/b maddesine göre, finansal kuruluşlar tanımına; finansal faaliyette bulunan tüzel kişiler, bunların şubeleri, irtibat büroları, temsilciliklerini ve ulusal varlık fonları girmektedir.

Katılımcı ve katılımcı belgesi

Kanun'da katılımcı, katılımcı belgesi olarak ofis alanında faaliyet gösterecek gerçek ve tüzel kişiler, bunların şubeleri ile temsilcilikleri, adi ortaklıklar, irtibat büroları, bölgesel yönetim merkezleri ve ulusal varlık fonları olarak tanımlanmaktadır.

Katılımcı belgesi ise katılımcıya ofis alanında yer alan ilgili bağımsız bölüm ve ortak alanlardan yararlanma imkânı veren; düzenlenmesine, askıya alınmasına ve iptal edilmesine ilişkin usul ve esasların uygulama yönetmeliğinde belirlendiği belgeyi ifade etmektedir.

Ofis alanında faaliyet göstermek üzere katılımcılara Cumhurbaşkanlığı Finans Ofisi tarafından katılımcı belgesi verilecektir. Katılımcı belgesine dair usul ve esaslar uygulama yönetmeliğinde düzenlenecektir.

Finansal hizmet ihracatı

Kanun'un 5. maddesinde vergi istisnaları bakımından önem arz eden "finansal hizmet ihracatı" kavramı tanımlanmıştır.

Buna göre, katılımcı belgesi olarak finansal faaliyet gösteren kuruluşların yurt dışında yerleşik kişilere sundukları finansal hizmetler, hizmetten nihai olarak yurt dışında faydalanılması koşuluyla, finansal hizmet ihracatı olarak değerlendirilmektedir.

Finansal kuruluşların kendi nam ve hesabına gerçekleştirdikleri türev işlemleri, portföylerine varlık alma veya portföylerinden varlık satma işlemleri ile yurt içinde yerleşik kişilerin tasarruflarını yurt dışına çıkaran faaliyetleri, hizmetleri ve işlemleri finansal hizmet ihracatı olarak kabul edilmeyecektir.

Vergi indirim ve istisnaları

Kanun'un 6. maddesinde vergi indirim ve istisnalarına ilişkin aşağıdaki düzenlemelere yer verilmiştir:

1. Kurumlar vergisi, BSMV, damga vergisi ve harç istisnası

Katılımcı belgesi almış finansal kuruluşlar tarafından **İFM'de gerçekleştirilen finansal hizmet ihracatı niteliğindeki;**

- a) Faaliyetler kapsamında elde edilen kazançların %75'i kurumlar vergisi matrahının tespitinde, kurumlar vergisi beyannamesi üzerinde ayrıca gösterilmek şartıyla, kurum kazancından indirilecektir. Geçici 1. maddeye göre kurumların 2022 ila 2031 yılları vergilendirme dönemlerine ait kurum kazançları için bu oran %100 olarak uygulanacaktır. Bu dönemler özel hesap dönemi tayin edilen kurumlar için ilgili yıllar içinde başlayan hesap dönemlerini kapsamaktadır.
- b) İşlemler ile bu işlemler nedeniyle lehe alınan paralar banka ve sigorta muameleleri vergisinden istisna olacaktır.
- c) Faaliyetlere ilişkin işlemler her türlü harçtan, bu işlemlere ilişkin düzenlenen kâğıtlar damga vergisinden istisna olacaktır. Geçici 1. maddeye göre katılımcı belgesi almış finansal kuruluşların İFM'de bulunan merkez ve şubelerinden, Harçlar Kanunu gereğince alınması gereken finansal faaliyet harçları bu Kanun'un yürürlük tarihinden itibaren 5 yıl süreyle alınmayacaktır. Kanun'un yürürlük tarihi itibarıyla tahakkuk etmiş harçlar ise terkin edilmeyecek, tahsil olunanlar iade edilmeyecektir.

2. Ücretlerde gelir vergisi istisnası

Katılımcı belgesi almış finansal kuruluşların İFM'de istihdam ettikleri personele ödenen aylık ücretin gerçek safı değerinin; yurt dışında en az beş yıllık mesleki tecrübeye sahip kişilerde %60'ı, yurt dışında en az on yıllık mesleki tecrübeye sahip kişilerde ise %80'i gelir vergisinden istisna olacaktır. Bu istisna İFM'de çalışmaya başlamadan önceki son üç yılda Türkiye' de çalışmamış olan personelin ücret gelirlerine uygulanacaktır.

3. Gayrimenkullerin kiralanması işlemlerine ilişkin istisnalar

İFM'de yer alan taşınmazların kiralanmasına dair işlemler her türlü harçtan ve bu işlemlere ilişkin düzenlenen kâğıtlar damga vergisinden istisna olacaktır.

En az üç ülkede aktif olarak faaliyet gösteren katılımcıların bölgesel hazine ve finansal yönetim merkezleri hakkında da yukarıdaki istisna hükümleri uygulanacaktır.

Ortak hükümler

Kanun'un 7. maddesinde ortak hükümlere yer verilmiştir.

Katılımcıların tutmak zorunda oldukları **defterler ile düzenleyecekleri belgelerin yabancı para birimiyle tutulabilmesi ve düzenlenebilmesine** ilişkin olarak, Vergi Usul Kanunu ile 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu hükümlerine bağlı olmaksızın düzenleme yapmaya Hazine ve Maliye Bakanlığı yetkili kılınmıştır.

Katılımcıların kendi aralarında ve İFM'de yürüttükleri faaliyetler kapsamında düzenlenen her nevi muamele, mukavele ve muhabere hakkında 805 sayılı İktisadi Müesseselerde Mecburi Türkçe Kullanılması Hakkında Kanun'un 1 ve 3. maddeleri uygulanmayacaktır.

Kanun Teklifi'nde her nevi muamele, mukavele ve muhaberenin yanında hesap ve defterler için de 805 sayılı Kanun'un 1 ve 3. maddelerinin uygulanmayacağına dair hüküm bulunmaktaydı. Genel Kurul görüşmeleri sırasında verilen bir önergeyle "hesap ve defterler" ibaresi madde metninden çıkarılmış ve bu şekilde kanunlaşmıştır.

Katılımcıların kendi aralarında İFM'de yürüttükleri faaliyetler kapsamında, katılımcıların faaliyetlerinin tabi olduğu mevzuata aykırı olmaması kaydıyla, özel hukuka tabi olarak yaptıkları her nevi işlem ve sözleşmelerde serbestçe hukuk seçimi yapılabilecektir.

Yürürlük

Kanun'un 11. maddesi uyarınca yukarıdaki düzenlemeler Kanun'un yayım tarihinde yürürlüğe girecektir.

Yeri gelmişken söz konusu Kanun'un, sirkülerimizin yayım tarihi itibarıyla henüz Resmî Gazete'de yayımlanmadığını tekrar hatırlatmakta fayda görmekteyiz.

Saygılarımızla.
Kuzey YMM ve Bağımsız Denetim A.Ş.
İhsan Akar

Sirküler içeriği hakkında ek bilgi gerektiğinde (212) 408 51 79 numaralı telefondan M. Fatih Köprü (fatih.kopru@tr.ey.com) ile temasa geçmenizi rica ederiz.